

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра менеджменту

“27” червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІКРОЕКОНОМІКА

(найменування навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

«Облік і оподаткування»

(назва освітньої програми)

мова навчання українська

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту

Крутогорський Я.В.

Рецензенти:

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту

Коверга С.В.

доктор педагогічних наук, професор кафедри обліку і оподаткування

Гончар Л.В.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 11 від «9» _____ червня _____ 2022 р.

Завідувач кафедри

/ Коверга С.В.

Погоджено групою забезпечення спеціальності 073 «Менеджмент» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти

Керівник групи забезпечення

Крутогорський Я.В.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” _____ червня _____ 2022_ р. , протокол № 9 _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 3,5 самостійної роботи здобувача – 5	Лекції	
	24 год.	8 год.
	Практичні	
	24 год.	8 год.
	Лабораторні	
	0 год.	0 год.
	Самостійна робота	
	72 год.	104 год.
Вид контролю: екзамен		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Мікроекономіка» є формування ринково-орієнтованого економічного світогляду майбутнього учасника суспільного виробництва, здатного до професійної діяльності у якості економіста-фахівця чи менеджера або самостійної підприємницької діяльності, а також опанування студентами знань щодо принципів та методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (обов'язкової)**

« **Мікроекономіка** »

<p>Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми: навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій (відповідно до ЗК11); здатність проведення досліджень на відповідному рівні (відповідно до ЗК13); здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення (відповідно до ФК3); здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування (відп. до ФК9).</p>	<p>Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми: формуванн й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень (відповідно до ПРН4); знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах (відповідно до ПРН7); володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві (відповідно до ПРН15).</p>	<p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивний; практичний.</p>	<p>Методи контролю: усне та письмове опитування; тестування; графічні методи; презентації, есе; систематичне спостереження; екзамен.</p>
--	---	--	---

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	пр	лаб	с.р.		л	пр	лаб	с.р.
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності та поведінки споживача.	13	2	3	0	8	13	1	1	0	11
Тема 2. Ординалістська теорія поведінки споживача. Аналіз поведінки споживача.	13	3	2	0	7	13	1	1	0	11
Тема 3. Попит і пропозиція, їх взаємодія.	14	3	3	0	8	14	1,5	1,5	0	11
Тема 4. Мікроекономічна модель підприємства.	13	3	2	0	9	13	0,5	0,5	0	12
Тема 5. Витрати і результати виробництва.	14	2	4	0	8	14	1,5	1,5	0	11
Тема 6. Ринок досконалої конкуренції.	13	2	3	0	7	13	0,5	0,5	0	12
Тема 7. Монопольний ринок. Олігополія та монополістична конкуренція.	13	3	2	0	8	13	0,5	0,5	0	12
Тема 8. Утворення похідного попиту. Ринок праці. Ринок капіталу і землі.	14	3	3	0	9	14	1	1	0	12
Тема 9. Рівновага та ефективність ринкової системи.	13	3	2	0	8	13	0,5	0,5	0	12
Усього годин	120	24	24	0	72	120	8	8	0	104

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності та поведінки споживача.	2	1
2	Ординалістська теорія поведінки споживача. Аналіз поведінки споживача.	3	1
3	Попит і пропозиція, їх взаємодія.	3	1,5
4	Мікроекономічна модель підприємства.	3	0,5
5	Витрати і результати виробництва.	2	1,5
6	Ринок досконалої конкуренції.	2	0,5
7	Монопольний ринок. Олігополія та монополістична конкуренція.	3	0,5
8	Утворення похідного попиту. Ринок праці. Ринок капіталу і землі.	3	1
9	Рівновага та ефективність ринкової системи.	3	0,5
Разом		24	8

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Суб'єкти, об'єкти, предмет і методи мікроекономіки	3	1
2	Теорія граничної корисності та поведінки споживача.	2	1
3	Взаємозалежність попиту і пропозиції	3	1,5
4	Виробництво та виробнича функція	2	0,5
5	Види витрат та результатів діяльності підприємства	4	1,5
6	Поведінка підприємства на ринку досконалої конкуренції	3	0,5
7	Диференціація ринків. Монополія, олігополія.	2	0,5
8	Вплив досконалої та недосконалої конкуренції на кон'юнктуру ринку	3	1
9	Розрахунок показників рівноваги та ефективності у ринковій системі	2	0,5
Разом		24	8

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основні економічні проблеми суспільства	8	11
2	Крива трансформації виробничих можливостей	7	11
3	Біхевіористичні особливості людини	8	11
4	Функція корисності Р. Стоуна	9	12
5	Фактори виробництва: сучасна інтерпретація	8	11
6	Проблеми управління витратами	7	12

7	Реклама і диференціація продукту	8	12
8	Модель Вальраса, модель Ерроу-Дебре	9	12
9	Інституціональні аспекти ринкового господарства	8	12
Разом		72	104

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *лекції* виставляється за такими критеріями:

- присутність студента на лекції, складання її конспекту та активна участь у процесі лекції.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *практичного заняття* виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття;

- під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття;

- у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за отриманий правильний результат.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *написання поточних, проміжних контрольних робіт* виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Оцінювання результатів навчання студентів під час *контрольного заходу* виставляється за правильні відповіді на всі питання.

Оцінювання *рефератів та презентацій за визначеними темами* виставляється відповідно до критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту має бути ще не менше трьох джерел інформації);

- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на літературні джерела;

- за наявність змістовних висновків;

- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

Унаслідок виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи іншої форми контролю знань кількість балів, яка виставляється студентові, може бути знижена:

- за неповну відповідь;
- за кожну неправильну відповідь;
- за невчасне виконання завдання;
- за недостовірність поданої інформації;
- за недостатнє розкриття теми;
- за відсутність посилань на літературні джерела.

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Допуск до підсумкового контролю з кожної навчальної дисципліни становить 60 балів та визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати студентові для отримання позитивної оцінки «задовільно». При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 - бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 - 100 балів	відмінно	зараховано
89 - 75 балів	добре	
60 - 74 балів	задовільно	
26 - 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 - 25 балів	неприйнятно	

Кожна навчальна дисципліна, вивчення якої закінчується складанням заліку або екзамену, оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. Якщо навчальна дисципліна викладається два або більше семестрів, вивчення з яких закінчується згідно з навчальним планом заліком або екзаменом, то кожна частина оцінюється у 100 балів.

Студенти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, - за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрації результатів навчання можуть бути:

- опитування та бесіди на практичних заняттях;
- перевірка та оцінювання письмових робіт (тез, доповідей, рефератів, конспектів літературних джерел);
- оцінювання результатів самостійної роботи (виконання самостійних дослідницьких та творчих завдань);
- тести;
- аналітичні звіти;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен.

Питання до екзамену:

1. Сутність поняття «мікроекономіка».
2. Обмеженість ресурсів, проблема економіки.
3. Назвіть спільні риси та відмінності мікро- та макроекономіки.
4. Охарактеризуйте основні проблеми мікроекономіки.
5. Назвіть функції мікроекономіки.
6. Дайте визначення позитивної та нормативної мікроекономіки.
7. Дайте характеристику об'єктів та суб'єктів мікроекономіки.
8. Назвіть основні фактори виробництва та їх властивості.
9. Дайте характеристику взаємовідносин між продавцем і покупцем.
10. Дайте характеристику кругообігу товарів і грошей.
11. Дайте характеристику методів індукції та дедукції, методів абстрагування та припущення "при інших рівних умовах".
12. Охарактеризуйте функціональний аналіз та рівноважний підхід.
13. Методи статички і динаміки, граничний аналіз.
14. Дайте характеристику економічних моделей та економічних змінних.
15. Розкрийте поняття «потреби» та її види.
16. Розкрийте сутність понять «благо», «антиблаго», «економічне благо».
17. Назвіть класифікацію економічних благ.
18. Поясніть значення поняття «корисність».

19. Охарактеризуйте пряму, непряму та повну корисність.
20. Дайте визначення функції корисності.
21. Динаміка сукупної та граничної корисності.
22. Принцип дії закону спадної граничної корисності.
23. Наведіть приклади деяких винятків із першого закону Госсена.
24. Охарактеризуйте рівновагу споживача і еквімаржинальний принцип.
25. Дайте визначення граничної корисності грошей.
26. Дайте визначення другого закону Госсена.

7. Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: практикум. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 420 с.
2. Іванець Л.В., Канцір І.А., Кліпкова О.І. Макро- мікроекономіка: від теорії до практики. Львів: Новий світ-2000, 2019. 444 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародна мікроекономіка. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 368 с.
4. Кулішов В.В. Мікро- Макроекономіка. Львів: Магнолія 2006, 2019. 485 с.
5. Кулішов В.В. Мікроекономіка: теорія і практика. Львів: Магнолія 2006, 2019. 332 с.

Допоміжна

1. Базилінська О.Я. Мікроекономіка. Київ: Центр учбової літератури, 2019, 352 с.
2. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика. Київ: Центр учбової літератури, 2018, 450 с.
3. Максименко І.А., Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 382 с.
4. Островерх П.І., Панчишин С.М. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка. Львів: Апріорі, 2020. 648 с.
5. Пилипенко В.В. Мікроекономіка: курс лекцій. Львів: Новий світ-2000, 2018. 280 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вимоги до оформлення наукових джерел відповідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» URL: http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf

2. Вимоги до оформлення списку літератури згідно міжнародного стандарту APA Book Citation URL: <https://www.bibme.org/citation-guide/apa/book/>

3. Журнал “Економіка та держава” - наукове фахове видання України з питань економіки URL: <http://www.economy.in.ua/>

4. Законодавство України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

5. Наукова періодика України. Каталог журналів за тематикою. URL: <http://journals.uran.ua/>

6. Наукові статті на міжнародному електронному ресурсі URL: <https://www.researchgate.net/>

7. Наукові фахові видання України URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>

8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: <http://nbuv.gov.ua/e-resources/>

9. Українські наукові журнали у Scopus та WOS. URL: <https://openscience.in.ua/>

10. Фаховий Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки" URL: <https://www.inter-nauka.com/ua/magazine/ekonomicheskij-nauchnyy-zhurnal/>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=946>

Кандидат економічних наук,
доцент Крутогорський Я.В.

